

Секавање **Тоше Проески**

ВРЕМЕТО ЌЕ ГО НАДРАСНЕ, СЛАВАТА ЌЕ ГО НАДЖИВЕЕ

Минуваат деновите и седмиците, а националната тага не минува. Ќе замине човек, ќе го исплчат три дена, пет дена, недела... и животот врви по старо. Минаа четириесет дена, а пред телевизорите навираат нови солзи, солени и горки, кои го враќаат филмот назад, на кобниот 16 октомври, на уште покобниот седумнаесетти, кога го испративме Тоше во вечнота. Останаа само спомените кои не бледеат, сликите кои не темнеат, песните кои воскреснуваат. Вистинско чудо од човек... полн со вселенска енергија, која ги сплотува различните души, богат со харизма која никого не го остава рамнодушен, лик кој ноќта ја прави ден, а ѕвездите сонце. Кога го откриваме социолошкиот, психолошкиот и, пред сè, човековиот феномен на Тоше Проески, не смеаме да се потпреме само на уникатниот и неповторлив вокал, на искрената и чиста душа која ја предаваше секому. Да се биде великан на животот, навистина не е мала работа. Да имаш пребогат дух и истиот да го споделуваш со другите и да го раздаваш во бесконечни граници е раритет кој тешко се раѓа во осквернава денешнина. Допрва ќе се откриваат менталните вредности кои Тоше ѝ ги остави на сопствената нација, на фановите, на болните, на страдните, на најобичните. Тоа не се докажува ма-

тематички и статистички. Едноставно, тоа се носи само интимно во себе, не се раскажува и прераскажува, не се пишува и препишува. Тоше стана уште една македонска молитва, уште една македонска фреска, новооткриена душевна археологија богата како антиката. Неговиот бедем кој се вкопа во македонскиот ментален склоп е нов ѕид за одбрана на нашиот идентитет и имунитет. Времето ќе го надрасне, славата ќе го надживее. Не е мит, не е натчовек, само обичен смртник како сите нас. Но, пожив е и од нас живите. Тој е тука, присутен кај сите, во сите и над сите. Господ му ги дари најобичните и најубавите нешта, но и прерано му ги зеде. Којзнае, можеби сега додека ова некој го чита, тој работи таму за нас. Можеби сè уште твори, дава и подарува, за да ни дари уште поголема арнина. Нешто е послано од земниот живот. Само што не знаеме да го откриеме и да го протолкуваме.

Нека му е Вечна славата на големиот син македонски,
Тоше Проески

Редакција "Македонско сонце"

ЖИВОТОТ МУ БЕШЕ ПЕСНА - ПЕСНАТА МУ БЕШЕ ЖИВОТ!

Една рефлексивна посветена на Тоше Проески - Ин мемориам!
"Ќе почива врз Него Дух Господов, дух на премудрост и разум, дух на совет и крепост, дух на знаење и благочестивост".

Исаија 11:2

"Премногу е едноставно да се рече дека човекот е бесмртен затоа што ќе истрае: и кога последното своно ќе свони и ќе се губи во последната црвена вечер која умира, дека и тогаш ќе се слушне уште еден звук; и дека слаб, но неуморен глас сè уште ќе зборува".

Вилијам Фокнер

Редовите кои ги напишав се проткаени и инспирирани од нежната поткрепа која ја чувствувам кон големиот придонес на Тоше Проески, ѕвездата која никогаш нема да згасне на музичката арена и во нашите срца. Во него најдов нешто посебно, која ја открив по неговото трагично заминување од нашиот свет. Тој се зафати со нешто свето, поголемо, отколку што самиот можеше да го изрази директно со песните, мислите и со делата. Сogleда нешто повеќе што не може да се изрази со зборови и сакаше тоа да го подели со другите, кои не можеа да го видат и разберат. Пред сè, тој беше хуманист, светец и пророк во моите очи. Разбрав дека сè што го мотивирало нашиот млад и надарен песнопеец не била земската награда, слава или почит, тој својата душа и ум ги вложи во нешто што во ова време малкумина го прават. Тој му се посвети на Бога и инспиративно и интуитивно знаеше дека постои нешто повисоко од царството на времето, просторот и материјата, нешто повеќе од физичкиот живот. Имаше голема визија, која беше дел од божествената промисла, за меѓу нас да изврши мисија со човечка и хуманитарна содржина. Тоа беше нешто повеќе и од визија. Тоа беше сила која кај него блесна од небесните височини. Така и неговите милозвучни

песни нема никогаш да исчезнат: светлината на нашата планета сега ги разнесува во бескрајните простори на космосот каде ќе живеат и ќе патуваат низ вечнота, и повторно како одвив ќе се вратат до нас, до нашите срца, за да ги пееме во чест и негова слава!

Во неговата појава, во душата, ликот, гласот, во неговото пеење имаше нешто харизматично, свето, божествено. Ништо не создаде, ниту мислеше да создаде без вера. Имаше љубов кон пеењето, љубов која како химна му ја исполнуваше душата. Пееше неуморно и на цел глас, што значи дека се молеше и тоа во највисоката смисла на зборот. Со песната и со делата му стана јасна иднината, и така тој ја разбра смислата на животот. Песната која ја носеше во себе му беше единственото и највисокото евангелие, кое опфаќаше сè друго во неговиот живот - величествен храм кој со врвот допираше до ѕвездите, а со темелите лежеше на бескрајните простори на шумите, полињата и на водите балкански. Псалмите кои во него одекнуваа пред престолот Божји беа величествените и благородни дела, и конечно со неговото страдање - песна на слогот и братство на сите кои го сакаа и почитуваа; а музиката, пак, симфонија на неговата трагична судбина. Се стремеше секогаш неправдите, болестите и јадовите кај луѓето да ги преточи во свет на радост. Дали навистина има нешто што е повозвишено, повеличествено, повеќе од тоа и едно мал дел од овој наш свет да се направи поплоден, подобар, или срцето човечко поумно, посреќно, поблагословено? Таа задача им е достоинствена на боговите. Зарем Тоше, нашиот ангел, со неговата човечка енергија и харизма не се залагаше за тоа!? Со песната и со духот нè осветлуваше и нè радуваше, ги отвораше светлите патишта на слободата и бесмртноста. Тој беше и голем мислител и хуманист, кој ѝ служеше на честа и гордоста на нашата мала балканска земја. Беа и

амбасадор на добра волја! Со своите дела отвори нови перспективи, докажувајќи како треба да се постапува соближниот, како да се сака и љуби, како да се гради идеалот на човечноста.

Беше длабоко религиозен и постојано им се оддаваше на задоволството и на верата да им помага на другите, за и тие да ја пронајдат изгубената вера во себе, и да си го исполнат животот со добри дела и внатрешен мир. Градеше а не разградуваше! Затоа неговиот дух нема никогаш да згасне. Во него лежеа скриени бескрајни можности само за добри и хумани дела. Ги користеше неуморно, колку што можеше, и така млад за време на животот успеа да ги запише на небото од вечност со повеста на својот ангелски живот! И така неговото дело ќе живее вечно.

Никогаш не забораваше дека со човечките постапки не управуваат само материјалните туку пред сè, моралните сили. Неговата мисла беше тивка, а сепак силна и мокна! Беше херој во вистинска смисла на зборот.

Наша света должност е да ги почитуваме хероите, да им се восхитуваме на големите луѓе, но така што и сами да бидеме со херојски дух, тие да ни бидат примери, а не идоли пред кои треба да паѓаме! Наша цел секогаш треба да биде овој свет да има што повеќе такви јунаци и благородни луѓе.

Тоше ни подари непроценлив дијамант на љубов со песните... дар на надеж и вера дека секогаш може да ни биде подобро само ако не забораваме на своите ближни. Ни го покажа правецот и како да ги подигнеме едрата на нашето бротче насочено кон светото острово наречено: ВЕРА, НАДЕЖ И ЛЌУБОВ. Силните ветришта на егоизмот и себичноста можат да нè пренасочат, но нежното ветре на доброљубието, кое ни гори како искра и во срцата, може да нè врати кон целта, само ако и кон другите се однесуваме како кон драгоценности, кои заслужуваат љубов и внимание. Треба да бидеме подготвени да помагаме кога ќе можеме.

Со својата младешка полетност мислеше на минатото, сегашноста, иднината; за сè што има сила да поврзува, да сплотува; за големите, мали и драги нешта. За Македонија и за Балканот. За

космосот во себе. За сè добро што е во нас така што светот да изгледа подобар и поубав. Неговата љубов кон човекот беше поголема од океанот, небото и месечината!

Чудата на природата, расцветувањето на цвеќето, листовите кои ја менуваат бојата во есента, или синото небо, кога сонцето светеше, будеше кај него посебни чувства и пееше, а песната се слушаше и одекнуваше надалеку. Имаше силна енергија и сила да се бори за сè во што веруваше. Надежта, верата и љубовта секогаш му беа присутни во срцето. Градеше искрено чувство кон давањето, почнувајќи од личната благодарност за даровите кои нему му беа дадени, ја признаваше идејата дека давањето е примање и примањето е давање во целата убавина. Безусловно даваше.

По него останаа песните во кои тој со својот глас, преполн со емоции и убавина, им втисна печат на автентичност и неповторливост. Во "Игра без граници" заштитниот симбол и израз нему секогаш му беше: "Сите ве сакам!" Ангелот сега повеќе не е меѓу нас на земјата; го испи еликсирот на бесмртноста и одлета на небото меѓу другите ангели и херувимите, продолжувајќи да ја пее песната "Зајди, зајди јасно сонце...", неговата химна и симболот на разделбата со нас, да пее и да нè надгледува од височините со неговата ангелска насмевка.

И секаде, до каде се знаеше за него и за неговата песна, пред фотографиите на Тоше се оставаа цвеќиња, се лиеја солзи и се палеа свеќи, со пламен на љубов и почит кон оваа наша светла ѕвезда која се вивна кон небото, кон ѕвездите...

Времето на чудата не заврши со неговото заминување далеку од нас, во вечниот дом. Тој засекогаш ќе ни живее во срцата и ќе ни биде близок како брат, како наше чедо, а ние треба да чувствуваме благодарност за сè и да го следиме неговиот пат. Како што рече Луиза Хеј: "Да помогнеме овој свет да стане свет на давање и примање со благодарност... за секој!"

**Живко Матески,
Малме, Шведска**

ДО БОГА И ДО НАШИОТ АНГЕЛ

Не знаеме дали некој до сега напишал писмо до тебе Господе, но еве ние го сторивме тоа. Да те прашаме зошто? Зошто ни го зема најдоброто, најубавото, најсаканото? Ни беше ѕвезда водилка, ни беше арка во ова тешко време. И токму кога помисливме дека оваа наша мачна Македонија не е проколната, тоа се потврди, по сè изгледа таа е проколната до века.

А, тој знаеше како никој друг досега сите да нè собере. Тој повторно ја собра Македонија, повторно ја собра Југославија.

Кога ќе ни дојде ред и време да дојдеме кај тебе и тогаш ќе те прашаме: Зошто токму тој? Но, и таму кај тебе нема ред, како што и овде долу сè е без ред.

Изгубени, празни, тажни без зборови. Нè убива оваа тишина која толку е тешка, што може со нож да се сече како и болката која ни ја остави.

Ако мислеше Боже дека ќе го земеш, за само ти да го имаш, погреша. Сите ние го чуваме во еден дел од нашето срце, кој посебно го одделивме за него. Зарем го зеде да нè казниш, зашто грешевме. Требаше да ни ги простиш гревовите, зашто во молитвите и мислите постојано сме со Тебе. Ако го зеде да го спасиш, да не страда во животот кој доаѓа, тогаш ќе ти простиме. Можеби го зеде до себе зашто и ти повеќе не можеш, зашто си снеможен и стар, па ти требаше некој токму како него, ангел, убавец, големец, со срце за сите.

Знаеш ли дека само тој нè потсетуваше колку нè сака? Знаеш ли дека некои луѓе само од него ги слушаа тие зборови, затоа што од своите родени беа заборавени?

А, ти ангелу наш мислиш ли дека за тебе нема прашања, и

за тебе има безброј!? Зошто замина мило дете без поздрав? Или знаеше дека нема да дозволиме да отидеш таму од каде што нема враќање? Та зошто не нè праша, сите ќе дадеме по еден ден од својот живот и ти ќе беше бесмртен!? Зошто токму сега кога почна да нè учиш за љубов, подадена рака, топол збор, среќа, насмевка, ги отвори Божјите порти и зачекори во нив? Ни отиде и нè остави недоучени, празни, тажни. И нема веќе такво сонце, нема веќе таква светлина,

ништо веќе не е исто како порано. Сите ние сме мајки кои почувствуваме како најмилото, најубавото ни го зема. Како и да е, ако замина горе за да нè чуваш и пазиш, да ни судиш, тогаш Ти простуваме!?

Те сакаме, не те забораваме и нема да те забораваме. Те носиме во нашата сега тажна, јадна распарчена душа од болка по тебе, и ќе се радуваме на повторната средба таму некаде, некогаш во царството твое.

Од вработени во Детска клиника-сметководство, родители, мајки кои сочувствуваат со болката на Доминика и Никола Проески

**Блаженка Кметовска
Нада Садикарио
Јозефина Теова
Весна Јакимовска
Даниела Станковска**

Сеќавање *Тоше Проески*

МИЛО ЧЕДО

Извини што не можев да ти ја држам поцврсто раката, како во меморијалот во Крушево, па одлета толку рано кај ѕвездите.

Ти беше најсветлата звезда на земјата и за тоа ти ја подарив фотографијата на чичко ми Гоце Делчев, за да му ја осветлиш со твоите песни паметта, а ти отиде кај него таму, од каде нема да се вратите кај народот, кој вечно ќе ве сака затоа што вакви како Вас двајцата им припаѓавте на многубројните народи.

Ти Тоше беше вљубен во Македонија со своите песни, кои ќе се помнат вечно, а преку нив ти ќе бидеш вечно живото крушевско дете со звезда од песни.

Од 16 октомври на небото ќе гледаме уште една голема сјајна звезда, која вечно ќе ја осветлува Македонија.

Со поклон и сочувство, со последен бакнеж кој сакан Тоше, од тетка Катерина, како што ме нарекуваше кога во Крушево ми ја пееше песната "Зајди зајди јасно сонце". Ќе те паметам вечно!

**Катерина Трајкова Нурџиева,
Благоевград, Бугарија**

БЕСПЛАТЕН ЗА СИТЕ ФИРМИ!

☎ 308 58 28

Дел од секое СЕМЕЈСТВО!

По цена
ог само

100 ден.

106 000 ПОСЕТИТЕЛИ/МЕСЕЧНО на
www.yellowpages.com.mk